

Prof. dr hab. Bogumiła Jędrzejewska
Instytut Biologii Ssaków
Polska Akademia Nauk
ul. Stoczek 1
17-230 Białowieża
e-mail: bogumila.jedrzejewska@gmail.com

Białowieża, 16 IV 2024 r.

**Recenzja rozprawy habilitacyjnej i ocena dorobku naukowego dr. Daniela Klicha
w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk
ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne**

Pan Daniel Klich uzyskał stopień magistra ochrony środowiska na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. W 2007 r. obronił pracę doktorską pt. "Strukturalno-funkcjonalna organizacja populacji argala tzańszkańskiego (*Ovis ammon karelini*) żyjącego na terenie Centralnego Tian-Shania" na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym KUL i uzyskał stopień doktora nauk biologicznych.

W latach 2003-2015 pracował w Katedrze Ekologii Krajobrazu, a następnie Katedrze Ekologii Stosowanej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, a od 2016 r. pracuje w Katedrze Genetyki i Ochrony Zwierząt Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Odbył 3-miesięczny staż naukowy na Uniwersytecie im. Łomonosowa w Moskwie w 2019 r.

Habilitant spełnia wymogi określone w art. 219 ust. 1 pkt. 1 Ustawy z dn. 20 VII 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742).

Ocena osiągnięcia naukowego

Pan Daniel Klich przedstawił cykl 6 oryginalnych artykułów naukowych, zawierających wyniki empirycznych prac badawczych, pod wspólnym tytułem "Współczesne zagrożenia dla populacji żubra *Bison bonasus* w Polsce". Są to prace współautorskie (4-10 autorów), w których pierwszym autorem jest zawsze habilitant. Jego udział w realizacji i opublikowaniu tych prac wynosił od 55 do 80% i obejmował wszystkie fazy od tworzenia koncepcji badań, poprzez zbiór i analizę materiału, kierowanie zespołem badawczym, do napisania tekstu. Artykuły zostały opublikowane w latach 2018-2023 w międzynarodowych

czasopismach znajdujących się w bazie Journal Citation Reports o średnim i wysokim wskaźniku cytacji (Impact Factor: 1,184–4,600, a w jednym przypadku 10,754).

Artykuły składają się na logiczną i dobrze zaplanowaną całość. Autor podejmuje problemy zagrożeń środowiskowych dla populacji żubra (narażenie na środki ochrony roślin, metale ciężkie i niedobory pierwiastków) i ich możliwych konsekwencji zdrowotnych dla zwierząt, a także problem potencjalnego zagrożenia wynikającego z postaw społecznych wobec żubrów. Badania (w różnych aspektach) prowadzono zarówno w wolno żyjących populacjach (Bieszczady, Puszcze Białowieska, Knyszyńska, Borecka), jak i w ośrodkach hodowli żubrów.

Zdziwienie może budzić opublikowanie jednego z artykułów w czasopiśmie z grupy MDPI (Animals, 11: 503), tym bardziej, że praca przedstawia wartościowe i trafne podejście do socjologicznych aspektów ochrony żubra (i szerzej: kontrowersyjnych czy "niewygodnych" lokalnie problemów ochrony przyrody). Wyniki badań ankietowych pokazały, że poparcie dla "niewygodnych" zagadnień ochrony żubra rosło wraz ze wzrostem geograficznej odległości od problemu i było szczególnie wysokie wśród mieszkańców miasta wojewódzkiego, którzy nie mieli żadnej styczności z badanym problemem.

Uważam, że całościowe osiągnięcie naukowe habilitanta stanowi niemały wkład w rozwój dyscypliny, a także będzie miało istotne znaczenie praktyczne dla zarządzania populacjami żubra w Polsce i innych krajach Europy. A zatem wskazane przez dr. Daniela Klicha osiągnięcie spełnia wymogi określone w art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dn. 20 VII 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742) i stanowi podstawę do nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne.

Ocena aktywności naukowej

Oprócz 6 artykułów naukowych wskazanych jako osiągnięcie badawcze, dr Daniel Klich po uzyskaniu stopnia doktora opublikował 70 prac naukowych w czasopismach indeksowanych w bazie Journal Citation Reports. W 13 z nich jest pierwszym autorem. Zakres tematyczny prac jest szeroki i obejmuje parazytologię i inne zagadnienia zdrowotne ssaków kopytnych, ekologię, morfologię, behawior i problemy ochrony żubra i innych kopytnych, ekologię kilku gatunków ssaków i szeroko pojętą ochronę zasobów przyrodniczych. Niewielki udział artykułów przygotowanych we współpracy

międzynarodowej wynika zapewne ze specyfiki głównych zainteresowań habilitanta: ekologii i ochrony żubra w Polsce.

Łączna liczba cytowań dorobku dr. Klicha wg bazy Web of Science wyniosła 373 (bez autocytowań 247) a indeks Hirscha $H = 12$. Są to wskaźniki na zadowalającym poziomie, jednak moje zastrzeżenie budzi – przyjęta przez dr. Klicha od 2021 r. – strategia publikowania dużej części artykułów w czasopismach wydawanych przez MDPI (Multidisciplinary Digital Publishing Institute). Stanowią one aż 31% dorobku z lat 2021-2023 (14 na 45 prac). Nie jestem w stanie ocenić jakości tych prac, zważywszy na niejasny i budzący wątpliwości system recenzowania maszynopisów w tej grupie czasopism, tym bardziej, że lista podanych przez habilitanta czasopism obejmuje też wydawnictwa "drapieżne" (np. Sustainability).

Zaznaczam jednak, że nawet bez 14 artykułów opublikowanych w grupie MDPI, dorobek publikacyjny habilitanta (56 prac naukowych w czasopismach impaktowych) jest obfity ilościowo i znaczący tematycznie.

Wyniki swoich badań habilitant prezentował w formie 3 wykładów plenarnych i zaproszonych (na 2 konferencjach międzynarodowych i 1 krajowej). Był także współautorem 9 innych referatów i 6 posterów prezentowanych na konferencjach krajowych i 28 referatów i 17 posterów na konferencjach międzynarodowych. Jednak zdecydowana większość wykazanych przez dr. Klicha konferencji międzynarodowych to spotkania naukowe organizowane przez Stowarzyszenie Miłośników Żubrów i dotyczące bardzo wąskie zagadnienia ochrony żubra w konkretnej lokalizacji (np. konferencje na temat: "Powrót żubra do Lasów Janowskich", "Żubry w Puszczy Augustowskiej", "Żubry w Dolinie Sanu", "Żubry w Krainie Dinozaurów"). Brał udział w przygotowaniu 7 konferencji organizowanych przez Stowarzyszenie Miłośników Żubrów jako członek komitetu organizacyjnego. Był członkiem komitetu naukowego międzynarodowego kongresu IUGB w Warszawie. Od 2022 r. jest ekspertem IUCN – Bison Specialist Group.

Habilitant ma skromne doświadczenie w pozyskiwaniu grantów z NCN: w latach 2018-2019 realizował projekt Miniatura, a od 2022 jest kierownikiem projektu w programie OPUS. Zaangażowanie w recenzowanie maszynopisów jest znaczące: około 40 recenzji wykonanych dla 20 czasopism naukowych, jednak 8 z nich stanowiły czasopisma MDPI, gdzie proces oceny maszynopisów często nie spełnia wymogu niezależnego *peer review*.

Podsumowując, stwierdzam, że dorobek naukowy, w tym publikacje z udziałem autorów zagranicznych, współpraca krajowa i międzynarodowa, udział w konferencjach, realizacja grantów oraz staż naukowy wskazują na spełnienie wymogów określonych w art.

219 ust. 1 pkt 3 Ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742).

Wniosek końcowy

Stwierdzam, że osiągnięcie naukowe i aktywność naukowa dr. Daniela Klicha spełniają wymogi określone w art. 219 ust. 1 pkt 2 i 3 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742) i na tej podstawie wnoszę o nadanie panu dr. Danielowi Klichowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne.

Prof. dr hab. Bogumiła Jędrzejewska

Instytut Biologii Szafranów PAN
Stoczek 1
- 230 Białobłona

(00)659007734987017067

Poczta Polska
Opłata pobrana 8 zł 30 gr

Pani

Marta Samyńska

Sekretariat Instytutu Biologii

ul. Szkoła Główna Gospodarstwa

Wojciecha

ul. Nowoursynowska 159

02-746 Warszawa

Handwritten signature

KANCELARIA GŁÓWNA SGGW
2024 -04- 13

RPJ/10892/2024 N